

Pöytyän kirkko

Julkisivun väritutkimus

Entisöinti Oksa
2022

---

1 Johdanto.....	3
2 Perustiedot rakennuksesta	4
3 Tutkimustiedot.....	5
4 Julkisivu	6
5 Ikkunat	7
6 Kelloluukut	8
7 Ulko-ovet	9
8 Viinikellarin ovi ja sokkelin luukut	10
9 Taulu pääoven yläpuolella	11
10 Julkisivun väritys alkuvaiheessa	12
11 Julkisivuvärit 1877	13
12 Julkisivuvärejä 1886-88	14
13 Ulkomaalaus 1914	15
14 Ulkomaalaus 1937	17
15 Julkisivuvärejä 1977	19
16 Julkisivuvärejä 1993	20
Väritutkimuskaavakkeet.....	21

---

1 Johdanto

Pöytyän kirkon julkisivun väritutkimusraportissa esitellään alussa kirkon rakennusosat ja niiden maalikerrokset pääpiirteittäin. Lopussa kootaan värit yhteen aikakausittain.

Julkisivun tutkittavat kohteet:

- Julkisivuvuoraus
- Rästyslauta ja aluslaudoitus
- Ikkunat: karmi, puite, vuorilauta
- Ulko-ovet (sisä- ja ulkopuoli) karmi, peilioven kehys, peili, peilioven koristeet, vuorilauta
- Kellotorni: kelloluukku, vuorilauta, räystäsprofiili
- Kivijalka: luukut, puusäleiköt, kivijalan tippalista
- Viinikellari: ovi, vuorilauta
- Pääsisäänkäynnin puutaulun kehys

Materiaalinäytteiden kohteet ja määrä:

Julkisivut 2 kpl laudoituksen kerrokset eri kohdista

1 kpl ikkunapuitteen tai -karmin ulkopinta

1 kpl ulko-ovi

2 Perustiedot rakennuksesta

Rakennuksen nimi	Pöytyän kirkko
Osoite	Turuntie 1163, 21880 Pöytyä
Rakennustyyppi	Hirsirunko, paneelivuoraus
Arkkitehti	Arkkitehti C. C. Gjörwell ja kirkonrakentaja Mikael Piimänen
Valmistumisvuosi	1793
Korjaus- ja muutostyöt, arkkitehti	1805 Pystylaudoitus ja maalaus keltaiseksi 1823 Sisustus valmistuu 1825 Julkisivun maalaus punamullalla 1840 Julkisivun maalaus punamullalla, tornin luukut, listat, ovet ym. maalattiin keltaisella öljyväriellä 1853 Ikkunoiden muutos kaareviksi, Ulko-ovien päälle ikkunat. Ulkomaalaus. Pääoven päälle taulu. 1877 Julkisivun vaakaponttivuoraus ja maalaus harmaaksi. 1886-1888 Peruskorjaus ja tyyli muutos siätiloissa, uusi peltikate paanukaton tilalle. Arkkitehti C. J.v. Heideken. Ikkunamuutoksia, ulko-ovet uusittiin 1913-14 Ulkomaalaus 1933-37 Restaurointi ja peltikatteen päälle asennettiin tiilikate. Ulkomaalaus. Arkkitehti Toivo Paatela. 1974-1977 Sisä- ja ulkomaalaus 1980 Restaurointityöt sisällä, arkkitehti Eero Raatikainen 1985 Ulko-ovien kunnostus ja maalaus 1993 Ulkomaalaus ja lattioiden maalaus 2020 Ulko-ovien maalaus

---

3 Tutkimustiedot

Tutkittaville alueille on tehty väriportait, joissa jokaista värikerrosta on otettu esiin 20x20mm kokoiselta alueelta. Väriportaitkojen määrät ja paikat on valittu tilauksen mukaisesti. Väriportaitkojen ja poikkileikkausten tiedot on koottu omille väritutkimuskaavakkeille, jotka löytyvät tämän raportin lopusta. Kaavakkeissa on värimallit, jotka on luotu maalinvalmistajan ilmoittaman RGB-koodin pohjalta.

Maalityyppien tunnistus on tehty pääosin silmämääräisesti ja aiempien dokumenttien perusteella. Eri paikoissa saman maalipinnan sävykoodi saattaa hieman vaihdella pintojen haalistumisen, kulumisen ja likaantumisen takia. Joidenkin ohuiden ja huonokuntoisten pintojen värivertailussa voidaan saada vain suuntaa antava sävykoodi.

Tutkimalla maalikerrosten poikkileikkauksia mikroskoopilla on voitu vahvistaa esiin tulleita tietoja ja värikerrosten lukumäärää.

Värien vertailuun käytettiin NCS 1950- ja Tikkurilan Symphony-värikarttoja. Väritutkimuskaavakkeissa on myös Tikkurilan värikoodit, jos vertailuun on käytetty ko yrityksen viuhkaa.

Lähteet

Arkkitehtitoimisto Hanna Lyytinen Oy : n keräämät arkistotiedot

Vakaalla perustalla, Pöytyän historia 1860-luvulta nykyaikaan

Tutkimusentekijä:

Niina Mäntylä, Rakennuskonservaattori, AMK

Mob. +358 45 673 7735

niina.mantyla@entisointioksa.fi

Entisöinti Oksa

Puutarhakatu 16, FI-33210 Tampere

www.entisointioksa.fi

---

4 Julkisivu

Valmistuttuaan kirkko on ollut ulkoa vuoraamaton. Marraskuussa 2022 tehdyn rakenneavauksen yhteydessä hirsipinnalla oli havaittiin punamultamaalin jäämiä.

Kirkko on vuorattu ensimmäisen kerran vuonna 1805 pystylaudoituksella, joka on maalattu keltaiseksi. Arkistotietojen mukaan kirkko on maalattu punamullalla vuonna 1825 ja uusintamaalattu vuonna 1840.

Seinät vuorattiin vaakapaneelein vuonna 1877. Panelointi on maalattu sen jälkeen noin seitsemän kertaa. Ensimmäinen maalikerros on harmaata öljymaalia. Panelointiin tehtiin kaksi hieman isompaa esiinottoa sävyn vertailemiseksi. Eri pinnoilla sävyssä oli jonkin verran eroa.

Tornin vuorauksessa on samat maalikerrokset kirkon vuorauksen kanssa.

Tutkimushetkellä kirkon julkisivusta ei ollut saatavilla kuvia ennen vuoden 1877 laudoituksen uusimistöitä.

Kuva 1: Kirkko 2022. Arkkitehtitoimisto Hanna Lyytinen.

---

5 Ikkunat

Ikkunat on muutettu pyörökaarisiksi 1852-1853 tehtyjen korjaustöiden yhteydessä, samalla ovien päälle asennettu ikkunat. Arkistotiedon mukaan ulkomaalauksessa on yksityiskohtiin käytetty helmenharmaata keltaisen sijaan.

Pohjoispuolella ainakin sakastin ja urkuparven portaikon alapuitteissa on vielä urapuitteisia ikkunoita. Joissakin alimmissa puitteissa on hyvin vanhaa vihertävää lasia vielä jäljellä. Ikkunoiden jaottelua on muutettu vuosien 1886-1888 korjaustöiden yhteydessä.

Kuorin pohjoispuolen ikkunassa kulmaliitos on sidottu yhdellä puunaulalla, kun pohjoisoven päällä olevassa ikkunassa kulmassa on neljä naulaa ja lasit on kiinnitetty kitillä.

Vaikuttaa siltä, että samassa ikkuna-aukossa puitteet voivat olla ovat eri-ikäisiä.

Ensimmäinen maalikerros ikkunoissa ja vuorilistoissa on ohutta mustansinistä öljykäsittelyä. Seuraava kerros on valkoista öljymaalaa. Sen jälkeen kerrokset ovat ruskeita tai harmaanruskeita, joista ensimmäinen on todennäköisesti julkisivun vaakapaneloinnin ajalta (1877).

Vuorilistojen tai karmin maalikerrokset eivät poikkea puitteista ensimmäiset maalikerrosten osalta.

Kuva 2: Urapuiteikkunan kulmaliitos.

Kuva 3: Pohjoisoven päällä olevien ikkunoiden liitoksia.

6 Kelloluukut

Kelloluukut on uusittu edellisten korjaustöiden yhteydessä saranointineen. Niissä on vain nykyinen vaaleanruskea maalikerros NCS S 3010-Y30R.

Kuva 4: Kelloluukut pohjoiseen.

---

7 Ulko-ovet

Ulko-ovet on uusittu vuosien 1886-1888 korjaustöiden yhteydessä. Ovien ja niiden päällä olevien ikkunoiden väliin jäävässä osassa on hammaskoristeinen palkki, joka värikerrosten perusteella on ovien ikäinen.

Työselityksessä vuodelta 1985 ohjeistetaan poistamaan kaikki maalit ulko-ovista. Väritutkimuksessa voitiin huomata, että työ oli ohjeita noudattaen toteutettu. Vanhempia värikerroksia löytyi karmista fragmentinomaisesti, mutta oven päällä olevaan kaarevaan listoitukseen voitiin tehdä väriportaikko. Listassa ensimmäinen maalikerros on ollut vaalea. Vaalea maalikerros on paksumpi kuin pohjamaalit tavallisesti.

Muut kerrokset sen jälkeen ovat olleet ruskeita. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että kaikkia maalikerroksia ei ole enää jäljellä, koska niitä ole kovin montaa.

Oven karmin pienen konsolikoristeiden vierestä otettiin esille alimmaisista maalikerroksista pieninä alueina. Ensimmäinen maalikerros on ohutta puuhun hyvin imeytyneitä öljymaalia, maali näyttää siltä, että valmistuksessa ei ole käytetty valkoista pigmenttiä.

Seuraava erottuva kerros näyttää oottraukselta, joka on tällä hetkellä ovien sisäpinnoilla esillä. Sen pohjana on keltainen öljymaali ja pinnassa tummanruskea oottrauskäsittely. Sisäpintojen väritutkimus on vielä tällä hetkellä kesken.

Oven päällä olevassa ikkunassa ja sen vuorilistoissa on muita ikkunoita huomattavasti vähemmän maalikerroksia. Molemmissa ensimmäinen kerros on vaalea öljymaalia. Seuraavat kerrokset ovat ruskeanharmaata öljymaalia. Ennen viimeisimpiä kerroksia ikkuna ja listat on käsitelty ruskealla öljymaalilla, jota on korostettu ohuella tummanruskealla maalilla.

Ulko-ovesta ei otettu materiaalinäytettä vähäisten maalikerrosten vuoksi.

Kuva 5: Ulko-ovien karmin koristelua ja esiinotettua maalipintaa.

Kuva 7: Ovien päältä on poistettu ristikoristeet.

Kuva 6: Kuva vuodelta 1935.

Kuvassa vuodelta 1935 ovien päällä oleva palkki ja ikkunat ovat vaaleat ja ovet tummat. Keskellä olevat ristit on sittemmin poistettu valaisimien tieltä.

8 Viinikellarin ovi ja sokkelin luukut

Ovessa ja vuorilistassa on aikaisemmin ollut sama väritys, lukuunottamatta viimeistä maalipintaa, jossa ovi on maalattu vaaleanruskeaksi ja listat valkoiseksi.

Sokkelin luukuissa ja säleiköissä on yksi puunsuojakäsittely, joka on sävyltään NCS S 7010-Y50R.

---

9 Taulu pääoven yläpuolella

Kirkon rakentamisesta kertova taulu on asennettu vuosien 1852-53 korjaustöiden yhteydessä. Alkuperäinen taulu on siirretty sisätiloihin, urkulehterille johtavan portaikon seinälle 1937 tehtyjen korjaustöiden yhteydessä. Alkuperäisen taulun kehyksessä on ainakin kaksi kerrosta maalia, valkoinen ja harmaa. Harmaa sävy on lähellä julkisivun vuorauksen 1914 maalattua maalipintaa, joka on tullut esille väriportaikkoja tehdessä.

Ulkona olevassa taulun kehyksessä on kaksi maalikerrosta, joista alempi valkoinen saattaa olla pohjamaali.

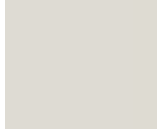
Ulkona olevan taulun teksti on ollut alkujaan kirkaankeltainen sisällä olevan taulun tapaan, mutta se on haalistunut.

Kuva 8: Pääovien yläpuolella oleva taulu tutkimushetkellä.

10 Julkisivun väritys alkuvaiheessa

Julkisivusta oli löydettävissä vielä muutamia vanhimpia maalikerroksia.

1793-1805 Seinä hirsipinnalla, punamulta		
1805-1825 Pystylaudoitus, keltainen keittomaali		
1825-1873 Pystylaudoitus, punamulta		
1823-40 Listat kellotornissa	NCS S 1005-G80Y	
1840 Kellouukut, listat, ovet ym. maalattiin keltaisella öljyväriillä	NCS S 3030-Y20R	
1793-40 Viinikellarin ovi ja listat, musta tervamaali	NCS S 8505-G80Y	
1823-53 Ikkunat	NCS S 6502-Y	
1853-77 Ikkunat	NCS S 1002-Y	

---

11 Julkisivuvärit 1877

Julkisivu vuorattiin vaakapaneelilla vuonna 1877. Paneelipinnan ensimmäinen maalikerros on vaaleaa ruskeanharmaata öljymaalia, joka mainitaan arkistotiedoissakin. Harmaan sävyt vaihtelivat jonkin verran eri pinnoilla.

Alla olevassa kuvassa kirkko on 1877 maalatussa asussaan. Ikkunat ja räystäät ovat tummanruskea. Samoin länsipäädyssä taulun yläpuolella oleva vaakalinja, josta löytyi väriportaikkoa tehdessä ikkunoiden ja räystään tummanruskea väri.

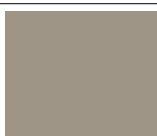
Kuva 9: Kirkko 1884- 1914.

Värejä 1877

Seinäväri	NCS S 4005-Y20R	
Seinäväri	NCS S 2005-Y20R	
Seinäväri	Q639 / 3304-Y17R	
Ikkunat ja vuorilistat, räystäät	NCS S 6005-Y20R	
Taulun kehys	S483/ NCS 4508-Y23R	

12 Julkisivuvärejä 1886-88

1800-luvun lopulla tehtiin pe ruskorjaus ja tyyli muutos sisätiloissa. Ulkopuolella paanukate vaihdettiin peltikatteeksi. Ikkunoihin tehtiin muutoksia ja ulko-ovet uusittiin.

Oviväri	NCS S 5030-Y40R, hieman kylläisempi	
Ikkunat	NCS S 4005-Y20R	

---

13 Ulkomaalaus 1914

1900-luvun alussa julkisivu on maalattu arkistotietojen mukaan keltaiseksi. Selkeää keltaista väriä ei tullut esiin väriportaikkoja tehdessä. Ajoitukseen sopivat sävyt väriportaikoissa ovat pääsääntöisesti ruskeita tai harmaita, mutta edellistä maalikerrosta vaaleampia.

Kuvassa 10 kirkko on todennäköisimmin tämän aikakauden väreissä. Sävyt ovat edellisestä maalipinnasta hieman vaalentuneet.

Kuva 10: Kirkko 1914-1937.

Värejä 1914

Seinäväri	NCS S 2005-Y40R	
Seinäväri	NCS S 2005-Y20R	
Seinäväri	NCS S 3005-Y20R	
Ikkunat ja vuorilistat	NCS S 2502-Y	

Kuva 11: Kirkko 1920-luvulla. Kuva löytyy kirkkomuseon seinältä. Ajoitus kirjasta Pöytyän historia 1860-luvulta nykyaikaan.

---

14 Ulkomaalaus 1937

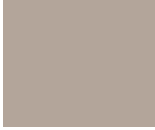

Vuonna 1937 Kirkkoon asennettiin tiilikate peltikatteen päälle, kirkko maalattiin ulkoa. Sisätiloissa tehtiin mittavia muutostöitä.

Alla oleva kuva on 1960-luvulta ja siinä julkisivun kaikki elementit, ulko-ovia lukuunottamatta, ovat vaaleita. Pääoven yläpuolella oleva taulu on siirretty sisätiloihin.

Kuva 12: Kuvan ajoitus 1960-1969. Kuvaaja Matti Poutvaara. Museovirasto.

Värejä 1937

Seinäväri	NCS S 2500-N.	
Seinäväri	NCS S 2502-G	
Seinäväri	NCS S 2002-G50Y	
Ikkunat ja vuorilistat	NCS S 3005-Y50R	
Viinikellarin ovi	NCS S 2010-G40Y	

15 Julkisivuvärejä 1977

Kirkko on maalattu alkydimaaleilla.

Seinäväri, räystäät, ikkunat	NCS S 1030-Y10R	
Seinäväri, räystäät, ikkunat	NCS S 1020-Y10R	
Ikkunoiden vuorilistat	NCS S 0502-Y.	
Ikkunoiden karmit	NCS S 4020-B	
Viinikellarin ovi	NCS S 5010-Y30R	
Kiinteä kaappi	NCS S 1010-Y20R	

16 Julkisivuvärejä 1993

Työselityksen mukaan kirkko on maalattu Teho- öljymaalilla.

Seinäväri, räystäät	NCS S 2020-Y30R	
Seinäväri, räystäät	NCS S 1020-Y10R	
Ikkunat	NCS S 1505-Y30R	
Ikkunoiden vuorilistat	NCS S 0500-N	
Ikkunoiden karmit, kelloluukut, viinikellarin ovi	NCS S 3010-Y30R	
Taulun kehys	NCS S 2002-Y50R	
Kiinteä kaappi	NCS S 1010-Y20R	

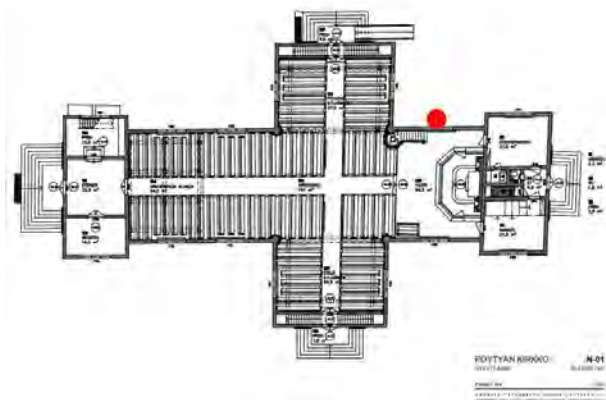
Väritutkimuskaavake

Kohde Pöytyän kirkko, Turuntie 1163, 21880 Pöytyä	Tutkimuksen tekijä Niina Mäntylä	Kortin numero S1
	Kohteen rakennusvuosi/suunnittelija 1793, C. C. Gjörwell ja kirkonrakentaja Mikael Piimänen	
Suuret korjaukset/muutokset/vuodet 1805, 1823, 1825, 1840, 1853, 1877, 1888, 1937, 1977, 1980, 1985, 1993, 2020	Tila Julkisivu pohjoiseen, kuori	

Tutkimuksen tilaaja Pöytyän Seurakunta	Arkistointipaikka	Päiväys 10/2022
	Tutkimuskohdan sijainti Seinävuoraus n. 2500 mm korkeudella	

Kuvaolosuhteet Luonnonvalo ja LED-valo	Erityishuomioita Kerrokset otettu esiin mekaanisesti raaputtamalla.	Kerrokset
--	---	-----------

Väriportaikon vierestä otettiin näyte laboratorioanalyysiä varten. Isompaa esiinottoa vertailtiin tarkemmin ja Kivitalot värikarttaan, josta löytyi lähin vastaava sävy.

0	Puu	
1	Ruskeanharmaa öljymaali NCS S 4005-Y20R. Ajoitus 1877.	
2	Vaalea harmaanruskea öljymaali NCS S 2005-Y40R. Ajoitus 1914.	
3	Vaaleansininen öljy-/alkydimaali NCS S 2502-G. Ajoitus 1937.	
4	Vihertävän sininen ohut öljymaali NCS S 3005-G50Y. Ajoitus 1937-77.	
5	Vaaleankeltainen alkydimaali NCS S 1020-Y10R. Ajoitus 1977.	
6	Keltainen alkydimaali NCS S 2020-Y30R. Ajoitus 1993.	
	Q639/ 3304-Y17R	

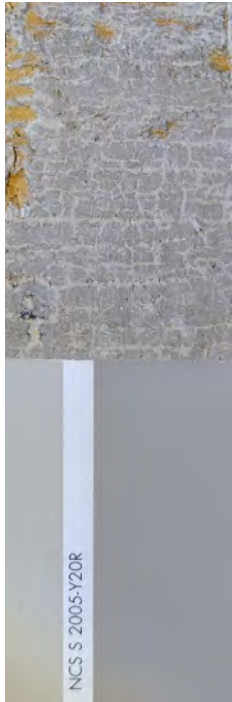
Väritutkimuskaavake

Kohde Pöytyän kirkko, Turuntie 1163, 21880 Pöytyä	Tutkimuksen tekijä Niina Mäntylä	Kortin numero S2
	Kohteen rakennusvuosi/suunnittelija 1793, C. C. Gjörwell ja kirkonrakentaja Mikael Piimänen	
Suuret korjaukset/muutokset/vuodet 1805, 1823, 1825, 1840, 1853, 1877, 1888, 1937, 1977, 1980, 1985, 1993, 2020	Tila Julkisivu Pohjoiseen, tapulin/ eteisen ulkoseinä	

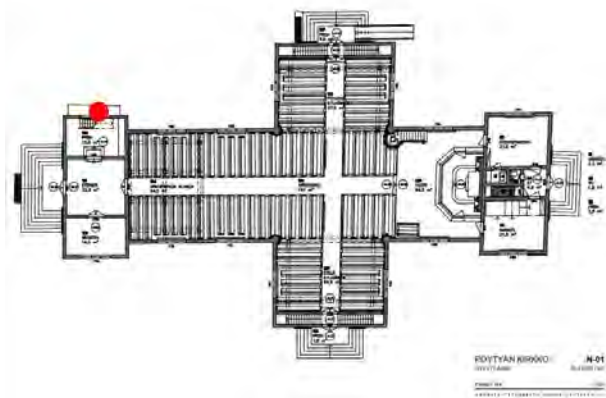
Tutkimuksen tilaaja Pöytyän Seurakunta	Arkistointipaikka	Päiväys 10/2022
	Tutkimuskohdan sijainti Seinävuoraus pääräystään alla	

Kuvaolosuhteet Luonnonvalo ja LED-valo	Erityishuomioita Kerrokset otettu esiin mekaanisesti raaputtamalla.	Kerrokset
--	---	-----------

Väriportaikon vierestä otettiin maalinäyte analyysilaboratoriota varten.

0	Puu	
1	Ruskea öljymaali NCS 4010-Y10R ja S 4005-Y20R väliiltä. Ajoitus 1877.	
2	Vaalea harmaanruskea öljymaali NCS S 2005-Y20R. Ajoitus 1914.	
3	Vaaleansininen öljy-/alkydimaali NCS S 2002-G50Y. Ajoitus 1937.	
4	Vaaleankeltainen alkydimaali NCS S 1020-Y10R. Ajoitus 1977.	
5	Keltainen alkydimaali NCS S 2020-Y30R. Ajoitus 1993.	
6		
7		
8		
9		
10		
11		

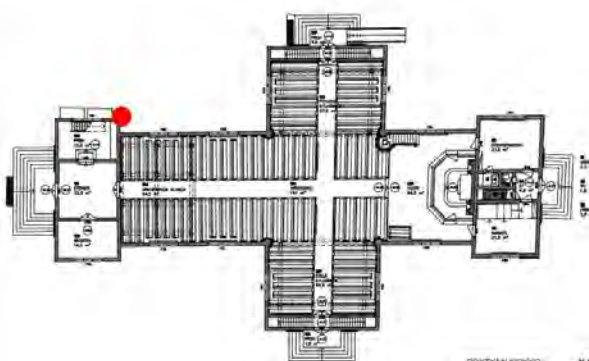

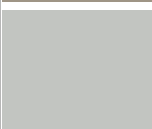
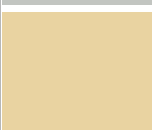

Väritutkimuskaavake

Kohde Pöytyän kirkko, Turuntie 1163, 21880 Pöytyä	Tutkimuksen tekijä Niina Mäntylä	Kortin numero
	Kohteen rakennusvuosi/suunnittelija 1793, C. C. Gjörwell ja kirkonrakentaja Mikael Piimänen	
Suuret korjaukset/muutokset/vuodet 1805, 1823, 1825, 1840, 1853, 1877, 1888, 1937, 1977, 1980, 1985, 1993, 2020	Tila Julkisivu Pohjoiseen, tapulin/ eteisen ulkoseinä	

Tutkimuksen tilaaja Pöytyän Seurakunta	Arkistointipaikka	Päiväys 10/2022
	Tutkimuskohdan sijainti Nurkkakonsoli räystäään alla	

Kuvaolosuhteet Luonnonvalo ja LED-valo	Erityishuomioita Kerrokset otettu esiin mekaanisesti raaputtamalla.	Kerrokset
--	---	-----------

	0	Puu	
	1	Ruskea öljyväli NCS S 4005-Y20R väliltä. Ajoitus 1877.	
	2	Kellertävänvalkoinen öljyväli NCS S 1505-Y. Ajoitus 1914.	
	3	Tumma harmaanruskea öljyväli, hieman NCS S 5005-Y20R tummempi. Ajoitus 1914-37.	
	4	Ruskea öljyväli NCS S 4005-Y20R. Ajoitus 1914.	
	5	Vaaleansininen öljy-/alkydimaali NCS S 2002-G50Y. Ajoitus 1937.	
	6	Vaaleankeltainen alkydimaali NCS S 1020-Y10R. Ajoitus 1977.	
	7	Keltainen alkydimaali NCS S 2020-Y30R. Ajoitus 1993.	
	8		
	9		
	10		
11			

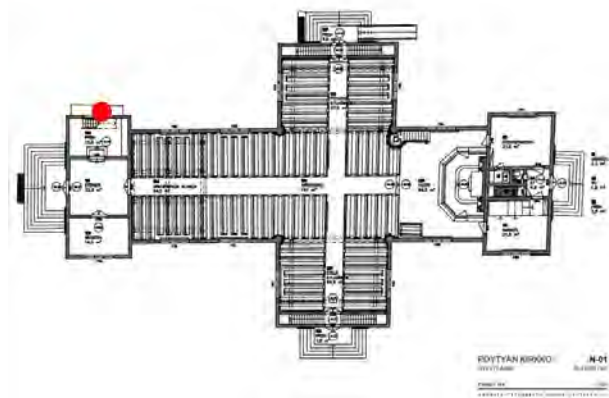
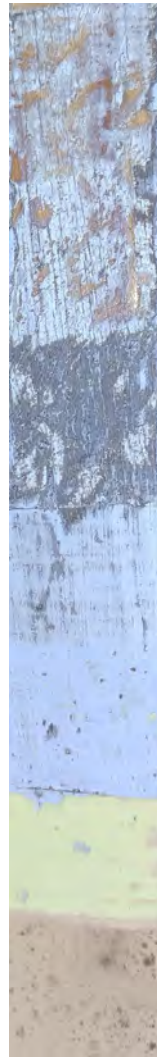
Väritutkimuskaavake

Kohde Pöytyän kirkko, Turuntie 1163, 21880 Pöytyä	Tutkimuksen tekijä Niina Mäntylä	Kortin numero
	Kohteen rakennusvuosi/suunnittelija 1793, C. C. Gjörwell ja kirkonrakentaja Mikael Piimänen	
Suuret korjaukset/muutokset/vuodet 1805, 1823, 1825, 1840, 1853, 1877, 1888, 1937, 1977, 1980, 1985, 1993, 2020	Tila Julkisivu pohjoiseen	

Tutkimuksen tilaaja Pöytyän Seurakunta	Arkistointipaikka	Päiväys 10/2022
	Tutkimuskohdan sijainti Räystään alapinta	

Kuvasolosuhteet Luonnonvalo ja LED-valo	Erityishuomioita Kerrokset otettu esiin mekaanisesti raaputtamalla.	Kerrokset
---	---	-----------

Länsipäädystä taulun yläpuolella olevassa vaakalinjassa on samoja sävyjä kuin räystään alapinnassa.

0	Puu	
1	Ohut vaaleanruskea öljymaali NCS S 3005-Y20R tapainen. Ajoitus 1823-40.	
2	Kellertävänvalkoinen öljymaali NCS S 1505-Y. Ajoitus 1840.	
3	Tummanruskea öljymaali, NCS S 6005-Y20R. Ajoitus 1877.	
4	Ohut vaaleanruskea öljymaali NCS S 3005-Y20R. Ajoitus 1914.	
5	Vaaleansininen öljy-/alkydimaali NCS S 2002-G. Ajoitus 1937.	
6	Vaaleankeltainen alkydimaali NCS S 1020-Y10R. Ajoitus 1977.	
7	Keltainen alkydimaali NCS S 2020-Y30R. Ajoitus 1993.	
8		
9		
10		
11		

Väritutkimuskaavake

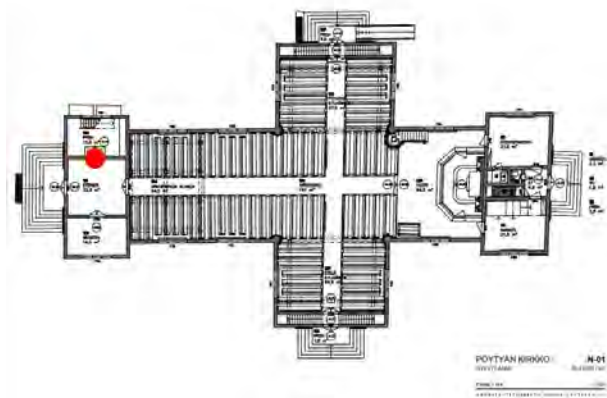
Kohde Pöytyän kirkko, Turuntie 1163, 21880 Pöytyä	Tutkimuksen tekijä Niina Mäntylä	Kortin numero T1
	Kohteen rakennusvuosi/suunnittelija 1793, C. C. Gjörwell ja kirkonrakentaja Mikael Piimänen	
Suuret korjaukset/muutokset/vuodet 1805, 1823, 1825, 1840, 1853, 1877, 1888, 1937, 1977, 1980, 1985, 1993, 2020	Tila Julkisivu, tapulin yläosa pohjoiseen	

Tutkimuksen tilaaja Pöytyän Seurakunta	Arkistointipaikka	Päiväys 10/2022
	Tutkimuskohdan sijainti Seinävuoraus räystäään alla	

Kuvaolosuhteet Luonnonvalo ja LED-valo	Erityishuomioita Kerrokset otettu esiin mekaanisesti raaputtamalla.	Kerrokset
--	---	-----------

0	Puu	
1	Ohut vaaleanharmaan öljymaalin fragmentteja NCS S 3005-G80Y tapainen. Ajoitus 1877.	
2	Tumma harmaanruskea öljymaali NCS S 5005-Y20R. Ajoitus 1877-88.	
3	Vaaleanruskea öljymaali NCS S 3005-Y20R. Ajoitus 1914.	
4	Vihertävänharmaa öljy-/alkydimaali NCS S 2005-G80Y. Ajoitus 1914-37.	
5	Siniharmaa öljy-/alkydimaali NCS S 2500-N. Ajoitus 1937.	
6	Vaaleankeltainen alkydimaali NCS S 1020-Y10R. Ajoitus 1977.	
7	Keltainen alkydimaali NCS S 2020-Y30R. Ajoitus 1993.	
8		
9		
10		
11		

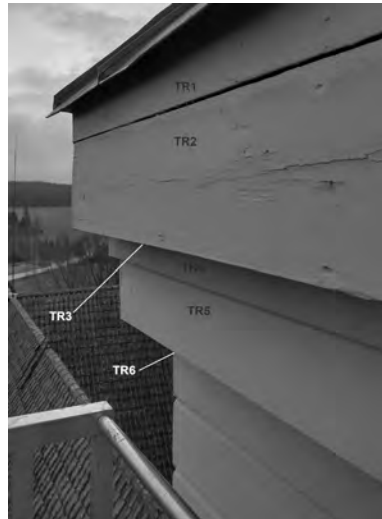

Väritutkimuskaavake

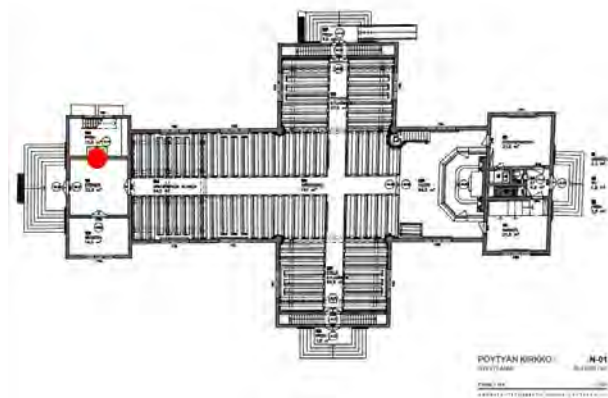
Kohde Pöytyän kirkko, Turuntie 1163, 21880 Pöytyä	Tutkimuksen tekijä Niina Mäntylä	Kortin numero TR1
	Kohteen rakennusvuosi/suunnittelija 1793, C. C. Gjörwell ja kirkonrakentaja Mikael Piimänen	
Suuret korjaukset/muutokset/vuodet 1805, 1823, 1825, 1840, 1853, 1877, 1888, 1937, 1977, 1980, 1985, 1993, 2020	Tila Julkisivu, tapulin yläosa pohjoiseen	

Tutkimuksen tilaaja Pöytyän Seurakunta	Arkistointipaikka	Päiväys 10/2022
	Tutkimuskohdan sijainti Räystään ylin lauta	

Kuvaolosuhteet Luonnonvalo ja LED-valo	Erityishuomioita Kerrokset otettu esiin mekaanisesti raaputtamalla.	Kerrokset
--	---	-----------

0	Puu	
1	Valkoinen öljyväli NCS S 1005-G80Y. Ajoitus 1884-1823-40..	
2	Keltainen ohut öljyväli NCS S 3030-Y20R. Ajoitus 1840.	
3	Ohut ruskea öljyväli, hieman NCS S 6005-Y20R ruskeampi. Ajoitus 1877.	
4	Siniharmaa öly- /alkydimaali NCS S 2500-N. Ajoitus 1937.	
5	Vaaleankeltainen alkydimaali NCS S 1020-Y10R. Ajoitus 1977.	
6	Keltainen alkydimaali NCS S 2020-Y30R. Ajoitus 1993.	
7		
8		
9		
10		
11		

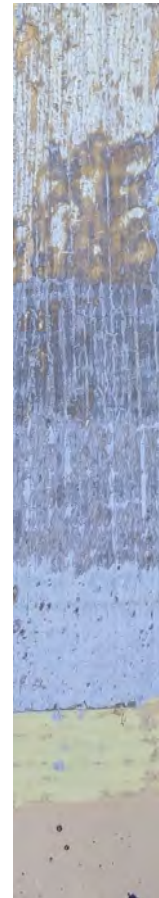
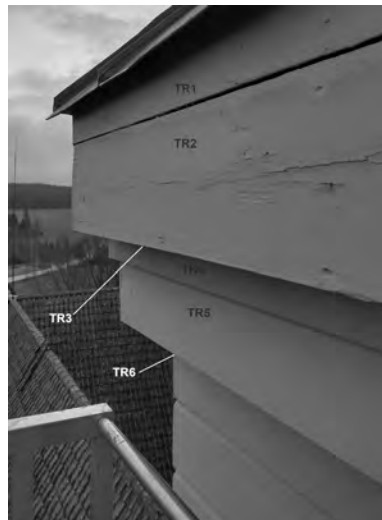

Väritutkimuskaavake

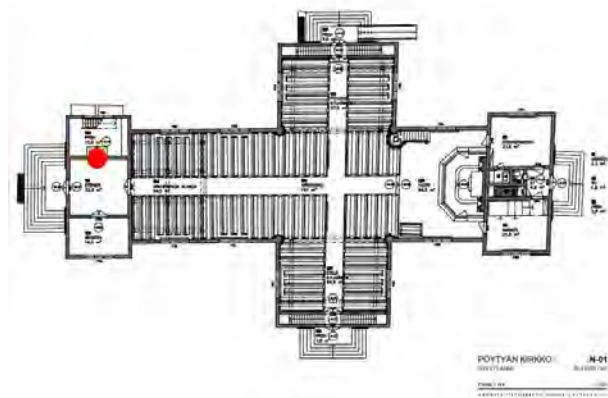
Kohde Pöytyän kirkko, Turuntie 1163, 21880 Pöytyä	Tutkimuksen tekijä Niina Mäntylä	Kortin numero
	Kohteen rakennusvuosi/suunnittelija 1793, C. C. Gjörwell ja kirkonrakentaja Mikael Piimänen	
Suuret korjaukset/muutokset/vuodet 1805, 1823, 1825, 1840, 1853, 1877, 1888, 1937, 1977, 1980, 1985, 1993, 2020	Tila Julkisivu, tapulin yläosa pohjoiseen	

Tutkimuksen tilaaja Pöytyän Seurakunta	Arkistointipaikka	Päiväys 10/2022
	Tutkimuskohdan sijainti Räystään alemman osan ylempi lauta	

Kuvaolosuhteet Luonnonvalo ja LED-valo	Erityishuomioita Kerrokset otettu esiin mekaanisesti raaputtamalla.	Kerrokset
--	---	-----------

0	Puu	
1	Kellertävänvalkoinen öljyväli NCS S 1510-Y. Ajoitus 1823-40.	
2	Keltainen ohut öljyväli NCS S 3050-Y20R ja S 3050-Y30R väliä. Ajoitus 1840.	
3	Ohut ruskea öljyväli, hieman NCS S 6005-Y20R ruskeampi. Ajoitus 1877.	
4	Harmaanruskea öljyväli NCS S 4010-Y50R ja S 4005-Y50R väliä. Ajoitus 1914.	
5	Siniharmaa öly- /alkydimaali NCS S 2500-N. Ajoitus 1937.	
6	Vaaleankeltainen alkydimaali NCS S 1020-Y10R. Ajoitus 1977.	
7	Keltainen alkydimaali NCS S 2020-Y30R. Ajoitus 1993.	
8		
9		
10		
11		

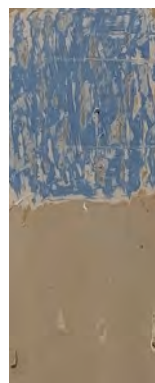
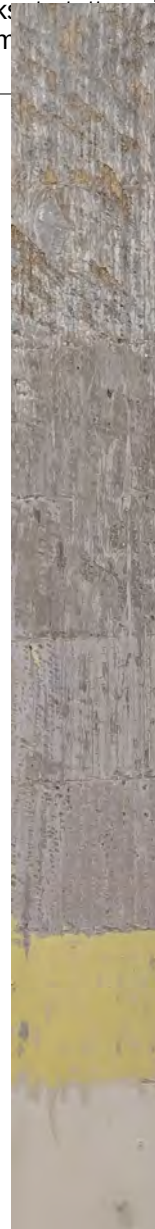
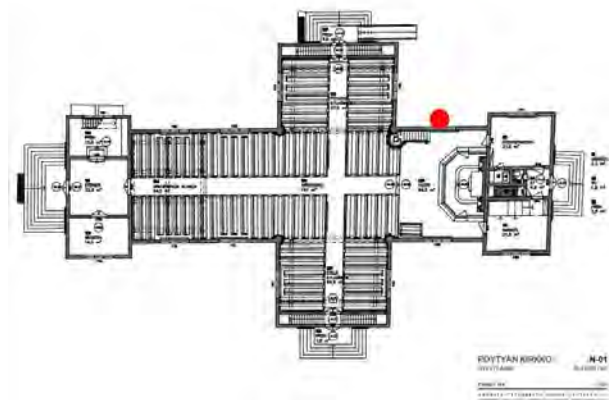
Väritutkimuskaavake

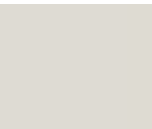

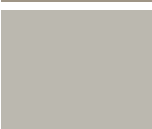

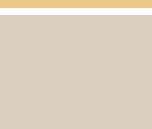

Kohde Pöytyän kirkko, Turuntie 1163, 21880 Pöytyä	Tutkimuksen tekijä Niina Mäntylä	Kortin numero
	Kohteen rakennusvuosi/suunnittelija 1793, C. C. Gjörwell ja kirkonrakentaja Mikael Piimänen	
Suuret korjaukset/muutokset/vuodet 1805, 1823, 1825, 1840, 1853, 1877, 1888, 1937, 1977, 1980, 1985, 1993, 2020		Tila Julkisivu pohjoiseen, kuori

Tutkimuksen tilaaja Pöytyän Seurakunta	Arkistointipaikka	Päiväys 10/2022
	Tutkimuskohdan sijainti Ikkunanpuite	

Kuvaolosuhteet Luonnonvalo ja LED-valo	Erityishuomioita Kerroksittain mekaanisesti raaputtam	Kerrokset
--	---	-----------

Ikkuna on urapuiteikkuna. Karmissa oli puitetta vastaavat kerrokset muuten, mutta kaksi viimeistä olivat erivärisiä.

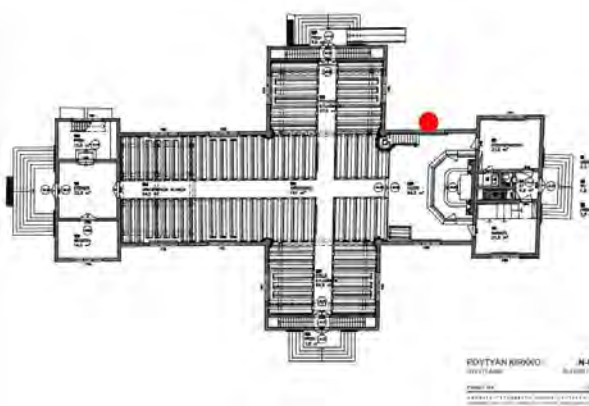

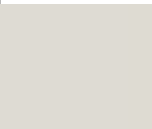

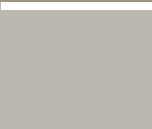

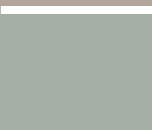
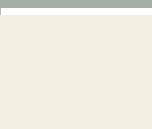
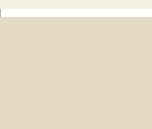
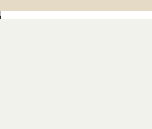
Ikkunanpuite		
1	Sinertävänharmaa öljymaali NCS S 4502-G. Ajoitus 1823-53.	
2	Valkoinen öljymaali NCS S 1002-Y. Ajoitus 1953	
3	Tummanruskea öljymaali NCS S 6005-Y20R. Ajoitus 1877.	
4	Ruskea öljymaali NCS S 4005-Y20R. Ajoitus 1886-88.	
5	Harmaa öljymaali NCS S 2502-Y. Ajoitus 1914.	
6	Vaaleanpunertava öljymaali NCS S 3005-Y50R. Ajoitus 1937.	
7	Kirkaankeltainen alkydimaali NCS S 1030-Y10R. Ajoitus 1977.	
8	Vaaleanruskea alkydimaali NCS S 1505-Y30R. Ajoitus 1993.	
Karmin kaksi viimeistä maalikerrosta		
7	Sininen alkydimaali NCS S 4020-B. Ajoitus 1977.	
8	Vaaleanruskea alkydimaali NCS S 3010-Y30R. Ajoitus 1993.	

Väritutkimuskaavake

Kohde Pöytyän kirkko, Turuntie 1163, 21880 Pöytyä	Tutkimuksen tekijä Niina Mäntylä	Kortin numero i2
	Kohteen rakennusvuosi/suunnittelija 1793, C. C. Gjörwell ja kirkonrakentaja Mikael Piimänen	
Suuret korjaukset/muutokset/vuodet 1805, 1823, 1825, 1840, 1853, 1877, 1888, 1937, 1977, 1980, 1985, 1993, 2020	Tila Julkisivu pohjoiseen, kuori	

Tutkimuksen tilaaja Pöytyän Seurakunta	Arkistointipaikka	Päiväys 10/2022
	Tutkimuskohdan sijainti Ikkunan kehyslista	

Kuvaolosuhteet Luonnonvalo ja LED-valo	Erityishuomioita Kerrokset otettu esiin mekaanisesti raaputtamalla.	Kerrokset
--	---	-----------

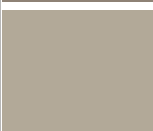
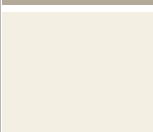
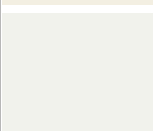
		0	Puu	
		1	Musta ohut öljymaali NCS S 6502-Y tapainen. Ajoitus 1823-53.	
		2	Valkoinen öljymaali NCS S 1002-Y. Ajoitus 1853.	
		3	Tummanruskea öljymaali NCS S 6005-Y20R. Ajoitus 1877.	
		4	Ruskea öljymaali NCS S 4005-Y20R. Ajoitus 1886-88.	
		5	Harmaa öljymaali NCS S 2502-Y. Ajoitus 1914.	
		6	Vaaleanpunertava öljymaali NCS S 3005-Y50R. Ajoitus 1937.	
		7	Vihertävänharmaa öljy- / alkydimaali NCS S 3005-G20Y. Ajoitus 1937-77.	
		8	Kellertävänvalkoinen alkydimaali NCS S 0502-Y. Ajoitus 1977.	
		9	Punertavanvalkoinen ohut öljymaali NCS S 1005-Y20R. Ajoitus 1977-93.	
		10	Valkoinen alkydimaali NCS S 0500-N. Ajoitus 1993.	
11				

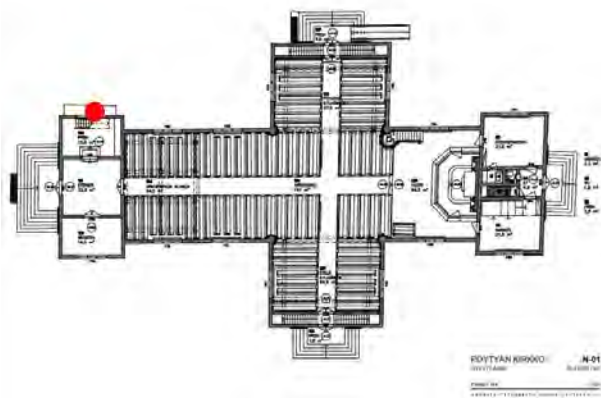
Väritutkimuskaavake

Kohde Pöytyän kirkko, Turuntie 1163, 21880 Pöytyä	Tutkimuksen tekijä Niina Mäntylä	Kortin numero
	Kohteen rakennusvuosi/suunnittelija 1793, C. C. Gjörwell ja kirkonrakentaja Mikael Piimänen	
Suuret korjaukset/muutokset/vuodet 1805, 1823, 1825, 1840, 1853, 1877, 1888, 1937, 1977, 1980, 1985, 1993, 2020	Tila Julkisivu Pohjoiseen, tapulin/ eteisen ulkoseinä	

Tutkimuksen tilaaja Pöytyän Seurakunta	Arkistointipaikka	Päiväys 10/2022
	Tutkimuskohdan sijainti Ikkunalista	

Kuvaolosuhteet Luonnonvalo ja LED-valo	Erityishuomioita Kerrokset otettu esiin mekaanisesti raaputtamalla.	Kerrokset
--	---	-----------

	0	Puu	
	1	Tumma mustansininen ohut öljymaali NCS S 7000-N tapainen. Ajoitus 1823-53.	
	2	Kellertävänvalkoinen öljymaali NCS S 1505-Y. Ajoitus 1853.	
	3	Tummanruskea öljymaali, NCS S 6005-Y20R. Ajoitus 1877.	
	4	Tumma harmaanruskea öljymaali NCS S 5005-Y20R. Ajoitus 1886-88.	
	5	Vaaleanruskea öljymaali NCS S 3005-Y20R. Ajoitus 1914-37.	
1823, 1853, 1877, 1937, 1977, 1985, 1993, 2020	6	Kellertävänvalkoinen alkydimaali NCS S 0502-Y. Ajoitus 1977.	
	7	Valkoinen alkydimaali NCS S 0500-N. Ajoitus 1993.	
	8		
	9		
	10		
	11		

Väritutkimuskaavake

Kohde Pöytyän kirkko, Turuntie 1163, 21880 Pöytyä	Tutkimuksen tekijä Niina Mäntylä	Kortin numero O1
	Kohteen rakennusvuosi/suunnittelija	
Suuret korjaukset/muutokset/vuodet 1805, 1823, 1825, 1840, 1853, 1877, 1888, 1937, 1977, 1980, 1985, 1993, 2020		Tila Ulko-ovi sakastiin

Tutkimuksen tilaaja Pöytyän seurakunta	Arkistointipaikka	Päiväys 10/2022
	Tutkimuskohdan sijainti Oven päällä oleva kaareva lista	

Kuvaolosuhteet Luonnonvalo	Erityishuomioita Kerrokset otettu esiin mekaanisesti raaputtamalla.	Kerrokset
----------------------------	---	-----------

0 Puu

1 Vaaleankeltainen öljymaali NCS S 1505-Y. Ajoitus 1953.

2 Ruskea alkydi-/öljymaali NCS S 5010-Y30R ja S 5010-Y50R väliltä. Ajoitus 1877-88.

3 Ruskea alkydimaali, hieman NCS S 3010-Y20R tummempi. Ajoitus 1937-77.

4 Vaaleanruskea öljymaali NCS S 3010-Y30R (Monicolor 6262). Ajoitus 1985.

5 Ruskea öljymaali TVT K109/ ei NCS-vastaavuutta. Ajoitus 2020.

6

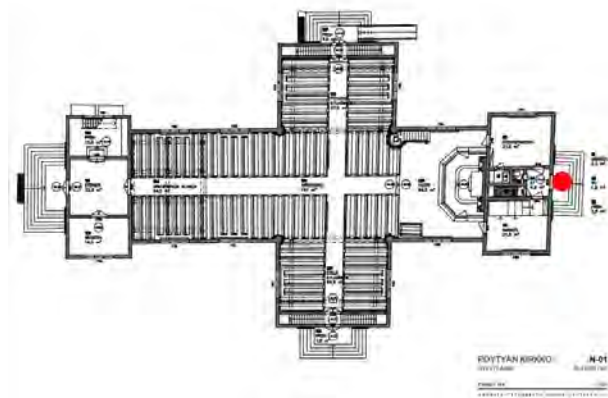
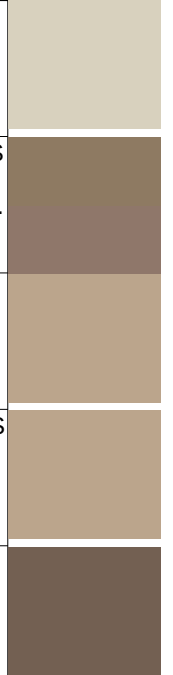
7

8

9

10

11

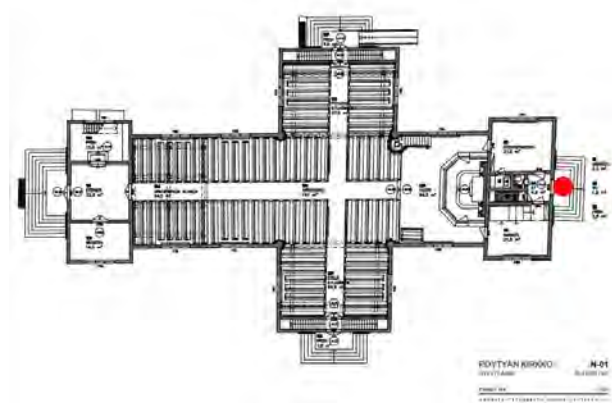
Väritutkimuskaavake

Kohde Tampereen Lyseon Lukio	Tutkimuksen tekijä Niina Mäntylä	Kortin numero
	Kohteen rakennusvuosi/suunnittelija	
Suuret korjaukset/muutokset/vuodet 1805, 1823, 1825, 1840, 1853, 1877, 1888, 1937, 1977, 1980, 1985, 1993, 2020		Tila Ulko-ovi sakastiin

Tutkimuksen tilaaja Pöytyän seurakunta	Arkistointipaikka	Päiväys 10/2022
	Tutkimuskohdan sijainti Oven päällä oleva kaareva lista	

Kuvaolosuhteet Luonnonvalo	Erityishuomioita Kerrokset otettu esiin mekaanisesti raaputtamalla.	Kerrokset
----------------------------	---	-----------

Oven päällä olevan listoituksen konsoleita saatiin esiin maalikerrosten fragmentteja. Kerrokset 3 ja 4 ovat samaa ootrausta, joka on sisäpinnoilla tällä hetkellä.

0	Puu	
1	Ohut ruskea öljymaali/laseeraus NCS S 5030-Y40R, hieman kylläisempi. Ajoitus 1886-88	
2	Ruskea öljymaali NCS S 7020-Y20R tapainen. Ajoitus 1914.	
3	Keltainen öljymaali. Ajoitus 1937-80.	
4	Tummanruskea ootraus. Ajoitus 1937-80.	
5	Valkoinen öljymaali TVT 067/ lähin NCS S 1002-Y20R. Ajoitus 2020.	
6		
7		
8		
9		
10		
11		

Väritutkimuskaavake

Kohde Tampereen Lyseon Lukio	Tutkimuksen tekijä Niina Mäntylä	Kortin numero
	Kohteen rakennusvuosi/suunnittelija	
Suuret korjaukset/muutokset/vuodet 1805, 1823, 1825, 1840, 1853, 1877, 1888, 1937, 1977, 1980, 1985, 1993, 2020		Tila Ulko-ovi sakastiin

Tutkimuksen tilaaja Pöytyän seurakunta	Arkistointipaikka	Päiväys 10/2022
	Tutkimuskohdan sijainti Oven peili ja kehys	

Kuvasolosuhteet Luonnonvalo	Erityishuomioita Kerrokset otettu esiin mekaanisesti raaputtamalla.	Kerrokset
-----------------------------	---	-----------

Peili

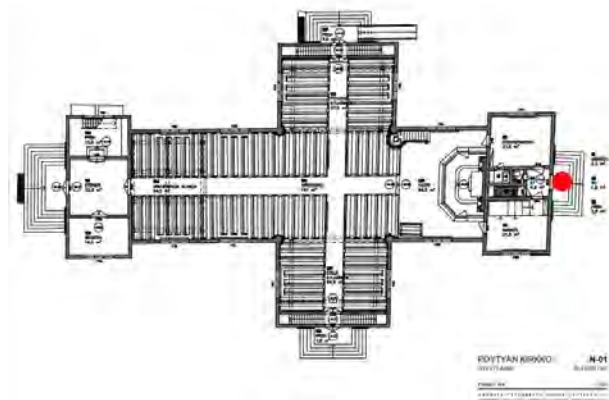

1	Sinkkivalkoisipohjamaali, ajoitus 1985.	
2	Kellertävänvalkoinen alkydimaali NCS S0804-Y30R (Monicolor 6029). Ajoitus 1985.	
3	Valkoinen öljymaali TVT F067/ lähin NCS S 1002-Y20R. Ajoitus 2020.	

Oven kehys

1	Sinkkivalkoisipohjamaali, ajoitus 1985.	
2	Kellertävänvalkoinen alkydimaali NCS S0804-Y30R (Monicolor 6029). Ajoitus 1985.	
3	Vaaleanruskea öljymaali X482 (Monicolor 6159). Lähin NCS S 2005-Y40R. Ajoitus 1985.	
4	Valkoinen öljymaali TVT 067/ lähin NCS S 1002-Y20R. Ajoitus 2020.	
5	Vaaleanruskea öljymaali TVT H111/ lähin NCS 2010-Y30R. Ajoitus 2020.	

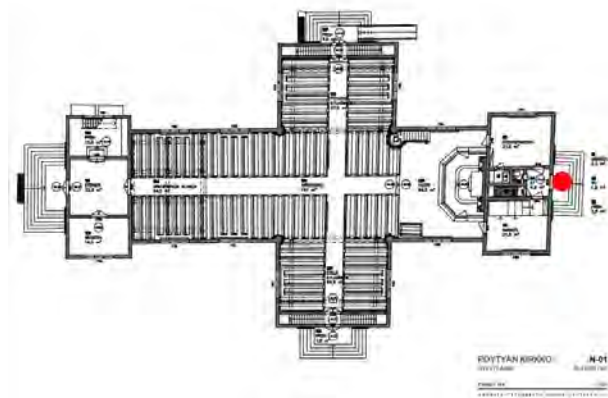
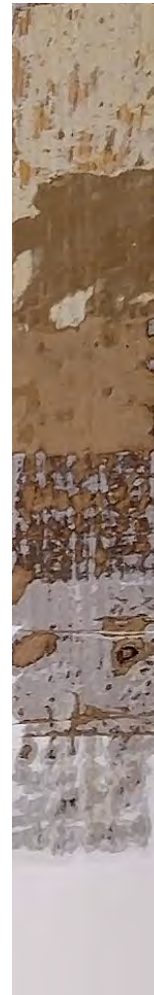
Väritutkimuskaavake

Kohde Pöytyän kirkko, Turuntie 1163, 21880 Pöytyä	Tutkimuksen tekijä Niina Mäntylä	Kortin numero UO1
	Kohteen rakennusvuosi/suunnittelija 1793, C. C. Gjörwell ja kirkonrakentaja Mikael Piimänen	
Suuret korjaukset/muutokset/vuodet 1805, 1823, 1825, 1840, 1853, 1877, 1888, 1937, 1977, 1980, 1985, 1993, 2020	Tila Julkisivu Pohjoiseen	

Tutkimuksen tilaaja Pöytyän Seurakunta	Arkistointipaikka	Päiväys 10/2022
	Tutkimuskohdan sijainti Listoitus ja ikkuna pohjoisoven päällä	

Kuvaolosuhteet Luonnonvalo ja LED-valo	Erityishuomioita Kerrokset otettu esiin mekaanisesti raaputtamalla.	Kerrokset
--	---	-----------

Ikkunanpuite oven päällä on alkujaan ollut vaalea. Seuraava maalikerros on tummanharmaa NCS S 6010-G90Y, muuten seuraavat kerrokset vastaavat listan maalikerroksia.

0	Puu	
1	Kellertävänvalkoinen öljymaali NCS S 1515-G90Y. Ajoitus 1953.	
2	Ruskea öljymaali NCS S 5020-Y20R. Ajoitus 1877.	
3	Ruskea öljymaali NCS S 4020-Y30R. Ajoitus-1888.	
4	Ohut tummanpunaruskea öljymaali NCS S 7020-Y60R. Ajoitus 1888.	
5	Punertava öljymaali NCS S 3005-Y50R. Ajoitus 1910-l.	
6	Harmaa öljy- / alkydimaali NCS S 2002-Y. Ajoitus 1937.	
7	Vaaleansininen öljy- / alkydimaali NCS S 2002-G50Y. Ajoitus 1977.	
8	Valkoinen alkydimaali NCS S 0500-N. Ajoitus 1993.	
9		
10		
11		

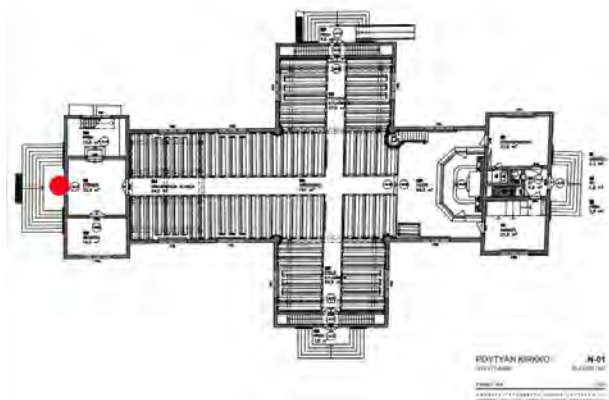
Väritutkimuskaavake

Kohde Pöytyän kirkko, Turuntie 1163, 21880 Pöytyä	Tutkimuksen tekijä Niina Mäntylä	Kortin numero TK1
	Kohteen rakennusvuosi/suunnittelija 1793, C. C. Gjörwell ja kirkonrakentaja Mikael Piimänen	
Suuret korjaukset/muutokset/vuodet 1805, 1823, 1825, 1840, 1853, 1877, 1888, 1937, 1977, 1980, 1985, 1993, 2020		Tila Julkisivu Länteen

Tutkimuksen tilaaja Pöytyän Seurakunta	Arkistointipaikka	Päiväys 10/2022
	Tutkimuskohdan sijainti Pääsisäänkäynnin puutaulun kehys	

Kuvasolosuhteet Luonnonvalo ja LED-valo	Erityishuomioita Kerrokset otettu esiin mekaanisesti raaputtamalla.	Kerrokset
---	---	-----------

Musta tausta hilseilee, siitä ei erottunut muita sävyjä. Tekstien vaaleaa liituuntunutta pintaa raaputtaessa alta tulee esiin kirkaankeltainen sävy NCS S 1050-G90Y. Ulkona olevaan tauluun on otettu sävyt sisällä olevasta taulusta. Taulun tekstin keltainen sävy on säilynyt kirkaana sisällä, ulkona keltaisen sävyn on koodit NCS S 1050-G90Y.

Kehys	
1	Valkoinen öljyväli NCS S 0804-Y30R. Ajoitus 1977-93.
2	Harmaa öljyväli NCS S 2002-Y50R. Ajoitus 1993.
3	
Taulun kehys sisätiloissa	
1	Valkoinen öljyväli NCS S 1005-Y. Ajoitus 1953.
6	Vaalea harmaanruskea öljyväli S483/ NCS 4508-Y23R. Ajoitus 1877.
7	
8	
9	
10	
11	

Väritutkimuskaavake

Kohde Pöytyän kirkko, Turuntie 1163, 21880 Pöytyä	Tutkimuksen tekijä Niina Mäntylä	Kortin numero UO2
	Kohteen rakennusvuosi/suunnittelija 1793, C. C. Gjörwell ja kirkonrakentaja Mikael Piimänen	
Suuret korjaukset/muutokset/vuodet 1805, 1823, 1825, 1840, 1853, 1877, 1888, 1937, 1977, 1980, 1985, 1993, 2020	Tila Julkisivu pohjoiseen	

Tutkimuksen tilaaja Pöytyän Seurakunta	Arkistointipaikka	Päiväys 10/2022
	Tutkimuskohdan sijainti Viinikellarin ovi, sokkelin luukut	

Kuvaolosuhteet Luonnonvalo ja LED-valo	Erityishuomioita Kerrokset otettu esiin mekaanisesti raaputtamalla.	Kerrokset
--	---	-----------

Sokkelin muissa luukuissa ja säleiköissä on yksi kerros puunsuoja-ainetta tai ohut maalikerros NCS S 7010-Y50R.

Viinikellarin ovi	
1	Musta ohut öljymaali NCS S 8505-G80Y. Ajoitus 1823-40.
2	Keltaisenruskea ohut öljymaali NCS S 4020-Y20R. Ajoitus 1840.
3	Vaaleanpunertava öljymaali NCS S 3010-Y50R. Ajoitus 1840-37.
4	Vaaleanvihertävä alkydimaali NCS S 2010-G40Y. Ajoitus 1937.
5	Tummanruskea alkydimaali NCS S 5010-Y30R. Ajoitus 1977.
6	Vaaleanruskea alkydimaali NCS S 3010-Y20R. Ajoitus 1993.
7	
8	
9	
10	
11	

